

A KOTIMAA
KAUPUNKI
SÄÄ

HELSINGIN SANOMAT KOTIMAA

KOTIMAA, PL 65, 00089 SANOMA (09) 122 2452, FAKSI (09) 122 657, hs.kotimaa@sanoma.fi
POLITIikka, PL 65, 00089 SANOMA (09) 122 2533, FAKSI (09) 122 2538, hs.politiikka@sanoma.fi
Jakelupäivystys: (09) 122 600 tai 0800 09800
Tilaukset ja osoitteenmuutokset: HS.fi/asiakaspalvelu 0800 92222 tai (09) 122 611, faksi (09) 122 2597

Kunnat ja armeija eri mieltä asevelvollisten lääkäripalveluista

► Hallitus velvoittaisi kunnat maksamaan asevelvollisten terveys-tarkastukset

Martti Heikkinen
HELSINGIN SANOMAT

► Kuntien ei kuulu järjestää lääkäripalveluja, eikä maksaa niitä puolustusvoimille. Näin jyrähti kuntia edustava Kuntaliitto perjantaina julkistamassaan kannanotossa uudesta asevelvollisuuslaista, joka on eduskunnassa valiokuntakäsittelyssä. Hallitus antoi esityksensä laiksi viime kuussa.

Esityksen mukaan kunnille olisi tulossa velvoite järjestää asevelvollisten terveystarkastukset koko ikäluokalle ennen kutsuntoja.

Ennakkotarkastuksista olisivat vapaita vain ne kutsuntavelvolliset, jotka muutoin luotettavasti pystyvät osoittamaan palveluskelpoisuutensa puolustusvoimien aluetuimioille.

”Kuntien tehtävä ei ole järjestää lääkäripalveluja asevelvollisten palveluskelpoisuuden määrittämistä varten”, liitto sanoo tiedotteessaan.

Kuntaliiton mukaan armeijan lääkäriyövoiman tarpeet eivät saa vaarantaa kunnan asukkaiden oikeutta terveyden- ja sairaanhoitoon.

”Kunta voi sopia palvelujen tuottamisesta puolustusvoimille, mutta ei vastata niiden järjestelyistä.”

Kuntaliiton sosiaali- ja terveysosaston päälikön **Tuula Taskulan** mukaan kannanotto on tarkoitettu ennen muuta poliittisille päättäjille, jotka käsittelevät eduskunnassa esitystä uudeksi asevelvollisuuslaiksi.

Eduskuntaan on tulossa myös uusi kansanterveyslain muutosehdotus, jolla säädeltäisiin kustannusten jako asevelvollisten ennakkotarkastuksista puolustusvoimien ja kuntien kesken.

”Vaikka nämä tehtävät aiheuttavat puolustusvoimien tarpeita, niistä korvattaisiin kunnille vain puolet”, Taskula kertoo.

Kunnat ovat tähän asti vaihtelevasti osallistuneet asevelvollisuusikäisten terveystarkastusten kustannuksiin.

”Esitys asevelvollisuuslaiksi kuvaa vielä sitä aikakautta, jolloin kaikissa kunnissa oli virkälääkäreitä”, Taskula sanoo. ”Nyt moni kunta joutuu turvautumaan vuokra- eli reppulääkäreihin; miten heitä voi määrätä kutsuntoihin?”

Niklas Söderlundia, Markus Havuleta, Christopher Aapro ja Petteri Salmea ei tarvinnut perjantaina huputtaa, kun Hyrylän varusmiehet vaihtoivat metsäromppeista lomapukuun.

TIETOKULMA

Uusi asevelvollisuuslaki voimaan 2008

► Hallitus antoi 13. lokakuuta eduskunnalle esityksen uudeksi asevelvollisuuslaiksi. Uuden asevelvollisuuslain määrä tulla voimaan vuoden 2008 alusta.

► Uudistuksen tavoite on täyttää perustuslain vaatimukset ja tehdä laista entistä toimivampi.

► Lain kolmas luku käsittelee asevelvollisten kutsuntoja. Siellä

todetaan, että kunnan on järjestettävä asevelvollisten ennakkotarkastus terveyskeskuksissa.

► Kunnan on esityksen mukaan järjestettävä kutsuntoihin tarpeellinen määrä lääkäreitä.

► Kuntaliiton mielestä lakiesitys syytä niille järjestely- ja kustannusvastuuta, jotka kuuluvat puolustusvoimille.

Taskulan mielestä puolustusvoimien olisikin asevelvollisten tarkastuksissa käännettävä myös yksityislääkärien puoleen ja osettava heiltä tarpeelliset lääkäripalvelut.

”Kunnilla on oltava ainakin vapaa sopimusoikeus näistä asioista ja oikeus kieltäytyä sopimuksesta esimerkiksi lääkäripulan takia”, Kuntaliitto vaatii.

Puolustusvoimien ylilääkäri, lääkäintaprikatikenraali **Pentti Kuronen** toivoo kunnilta malttia kannanotoissa, jotka koskevat asevelvollisten ennakkotarkastuksia ja korvausta lääkäreiden työstä kutsunnoissa.

”Kustannusten jaosta asevelvollisten tarkastuksissa neuvotellaan vielä kuntien kanssa”, Kuronen kertoo. ”Toisaalta asevelvollisten tarkastuksissa on pitkälti kyse yleisestä kansanterveytyydestä”.

Kunnissa olisi lääkintäprikaatienraalin mukaan muistettava äskettäin päivitetty valtionneuvoston periaatepäätös yhteiskunnalle elintärkeiden toimintojen turvaamisesta. Siinä on velvoitteita yhteistyöminnasta kaikille viranomaisille.

”Periaatepäätös käsittelee myös kansanterveyttä, eikä se nuorten miesten osalta koske vain puolustusvoimia”, Kuronen muistuttaa.

”Kustannustarkastuksista saadaan arvokasta terveystietoa nuorista miehistä koko yhteiskunnalle.”

Kuronen kertoo. ”Toisaalta asevelvollisten tarkastuksissa on pitkälti kyse yleisestä kansanterveytyydestä”.

”Kunnissa olisi lääkintäprikaatienraalin mukaan muistettava äskettäin päivitetty valtionneuvoston periaatepäätös yhteiskunnalle elintärkeiden toimintojen turvaamisesta. Siinä on velvoitteita yhteistyöminnasta kaikille viranomaisille.”

”Periaatepäätös käsittelee myös kansanterveyttä, eikä se nuorten miesten osalta koske vain puolustusvoimia”, Kuronen muistuttaa.

”Kustannustarkastuksista saadaan arvokasta terveystietoa nuorista miehistä koko yhteiskunnalle.”

Palveluskelpoisia yhdeksän kymmenestä

► Palveluskelpoisuusluokkien jakautuminen kutsunnoissa tarkastettujen osalta

Kutsuntavuosi	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Ikäluokka (syntymävuosi)	1988	1987	1986	1985	1984	1983
	% / ikäluokka					
Palveluskelpoinen = A/B, sis. poissaolleet	90,3	91,8	92,3	92,9	92,9	93,1
Uudelleen tarkastettavaksi 1–3 v. kuluttua = E	4,2	3,3	3,8	3,5	3,6	3,6
Vapautettu rauhan aikana = C	3,5	3	2	1,9	1,8	1,6
Kokonaan vapautettu = D	2	1,9	1,9	1,7	1,7	1,7

C- ja E-luokat ovat konkreettisia kutsunnoissa terveydentilan perusteella tarkastettuja. Loput ovat joko palveluskelpoisiksi todettuja tai kutsunnoista poissaolleet tarkastamattomia.

Saunamajurien aika on ohi

Kaisa Hakkarainen
HELSINGIN SANOMAT

► ”Armeijaan ei voi enää tulla suojatyöhön”, tiivistää sotilaslääketieteen keskuksen johtaja **Markus Henriksson**. Puolustusvoimien tavoite on jo kauan ollut valiojoukko, jossa ei ole sijaa puolikuntoisille tai keskeyttäville.

”Sadasta max kymmenen”, kuuluu arvio keskeyttäneiden määrästä Hyrylässä, Helsingin ilmajoukkoyksikön johtajan patterin nelostuvassa. Arvio on sama kuin valtakunnallinen armeijan keskeyttäjien määrä.

Hyrylän miehillä päättyi perjantaina palvelusajan pisin

leiri. Lattialta lakaistiin Lohtajan hiekkaa, dödöä hierottiin kainaloon, puhelimia ladattiin. Lomakiireitä.

Kutsunnassa miehille tehtiin pikainen terveystarkastus, tänä vuonna osa kutsuttavista pääsi hieman tarkempaan syyniin. 27 kutsuntapaikkakunnalla sotilaslääketieteen keskuksen hoitaja selvitti miesten palveluskelpoisuutta tarvittaessa kahdenkeskisin keskusteluin.

Keskustelut ovat yksi keino karsia ajoissa sellaiset, jotka eivät ehkä armeijaa jaksaisi. Lääkäritkin on ohjeistettu entistä herkemmin vapauttamaan palveluksesta kelpoisuuden ra-

jamaila häällyvät. ”Tilanne on mennyt kovemmaksi”, Henriksson linjaa. ”Armeija ei voi järjestää mitään b-miesten kevytpalvelusta. Saunamajureita ei tarvita.”

Miehekkään tuoksuisessa nelostuvassa ei oikein uskota seuratoihin esimerkiksi mieheltään kaikkein karsinnassa etukäteen.

”Tällä sen vasta näkee”, arvioi **Markus Havule**, eikä muilla ole sanomista. Veri punnitaan jo ensimmäisissä viikoina.

”Ei se rasitus vaan se muut siviilielämästä”, täsmennää **Christopher Aapro**.

Omakotitaloon murtautunut tappoi isän ja haavoitti äitiä

► Naamiomies hyökkäsi yöllä Ulvilassa nelilapsisen perheen kimppuun

Nils-Eric Backman
HELSINGIN SANOMAT

► Naamioitunut mies rikkoi Ulvilassa omakotitalon terassin oven ikkunan ja tunkeutui perjantaina aamuyöstä sisään taloon. Mies puukotti metelin heränneen isän kuoliaksi ja haavoitti nelilapsisen perheen äitiä.

Poliisi etsii naamiomiestä murhasta epäiltynä.

Makuuhuoneessa nukkuneet 1955 syntynyt isä ja 1965 syntynyt äiti heräsivät noin kello 2.30 ikkunan rikkomiseen.

Perheen kolme pienintä lasta, kaksi-, neljä- ja seitsemänvuotiaat, nukkuivat vanhempien kanssa samassa makuuhuoneessa ja yhdeksänvuotias omissa makuuhuoneessaan.

Vanhempien noustessa ylös heitä vastaan tuli naamioitunut mies. Isän ja miehen välille syntyi käsikähmä. Murtautuja iski apuun mennyttä äitiä veitsellä kylkeen.

Haavoittunut äiti meni keittiöön soittamaan hätänumeroon ja jäi meteliin heränneen tyttärensä kanssa odottamaan apua.

Sillä välin taloon tunkeutunut mies tappoi perheen isän useilla veitseniskuilla ja muulla väkivallalla ja pakeni.

Poliisin tullessa paikalle oli perheen isä jo kuollut. Äiti toimitettiin sairaalaan ja kaikki neljä lasta sosiaaliviranomaisten huostaan.

Äidillä ei ole hengenvaaraa, mutta poliisin mukaan koko perhe on luonnollisesti vakavasti järkyttynyt.

Poliisi pyytää tietoja tästä Ulvilan Vanha-Ulvilan kaupunginosassa tapahtuneesta henkirikoksesta.

Taloon tunkeutuneen miehen tuntemerkit: isokokoinen, hieman vatsakas, ei erityisen harteikas, pyöreänmallinen nenä ja silmät jotenkin etäällä toisistaan.

Miehellä oli päässään kypärähuppu tai vastaava tumma naamio ja yllään tumma vaate. Poliisin mukaan pienimmätkin vihjeet voi ilmoittaa Porin poliisille (02) 623 7650.

Miestä syytetään lukuisista lasten hyväksikäytöistä

► Yhteyden lapsiin mies otti internetin kautta

Mikko Paakkanen
HELSINGIN SANOMAT

► Helsingin käräjäoikeudessa luettiin perjantaina syytettyä 33-vuotiaalle helsinkiläismiehelle, jota epäillään lapsiin ja nuoriin kohdistuneista seksirikoksista eri puolilla Suomea.

Tapauksessa on yli kymmenen asianomistajaa eli epäiltyä uhria. He ovat 13–17-vuotiaita poikia. Asianomistajista ainakin yksi tuli mukaan kokonaisuuteen vasta, kun poliisin esitutkinta pääosan kohdalta oli jo siirretty syyttäjälle.

Esitutkinna mies on kiistännyt syyllisyytensä rikoksiin.

Oikeudenkäynti alkoi käräjäoikeuden turvasalissa. Siellä on mahdollisuus tarvittaessa kuulla uhreja tai todistajia siten, ettei heidän tarvitse kohdata syytettyä.

Yleisöltä salassa pidettävälle oikeudenkäynnille on varattu kolme käsittelypäivää. Perjantaina käsiteltiin syytteet neljän poikaan kohdistuneiksi epäilyistä rikoksista.

Oikeudenkäynnin on määrä päättyä ensi perjantaina.

palvelujen ostamisesta nuorelta ja sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapidosta.

Poliisi epäili esitutkinnan valmistuttua miestä yli sadasta yksittäisestä teosta. Syytekohtia on kuitenkin vähemmän, sillä samaan uhuriin kohdistuneet samanlaiset teot voidaan lukea yhdeksi rikokseksi.

Rikosten epäillään tapahtuneen vuoden 2003 ja viime kesän välillä. Mies on ollut tutkintavaiheessa heinäkuun lopulta.

Esitutkinna mies on kiistännyt syyllisyytensä rikoksiin.

Oikeudenkäynti alkoi käräjäoikeuden turvasalissa. Siellä on mahdollisuus tarvittaessa kuulla uhreja tai todistajia siten, ettei heidän tarvitse kohdata syytettyä.

Yleisöltä salassa pidettävälle oikeudenkäynnille on varattu kolme käsittelypäivää. Perjantaina käsiteltiin syytteet neljän poikaan kohdistuneiksi epäilyistä rikoksista.

Oikeudenkäynnin on määrä päättyä ensi perjantaina.

► KAUPUNKI A 19
Seitsemältä hyväksikäytöstä vankeutta ja korvauksia

VALLAN LIIKKEET

Eroon kabinettikähminnästä hallitusneuvotteluissa

On ehdotettu, että puolueet vaalien alla ilmoittaisivat, minne muiden puolueiden kanssa ne aikovat muodostaa hallituksen. Tähän tapaanhan toimittiin alkusyksystä Ruotsin vaaleissa.

Ajatusta on perusteltu sanoen, että hallitus luodaan kabinettikähminnästä, johon äänestäjä ei voi enää vaikuttaa. Edes vaalien suurin voittaja ei välttämättä pääse hallitukseen. Ja jos hallitusvaihtoehdot tiedettiin etukäteen, äänestäjät saisivat itse valita mieleisensä hallituspuolueen.

Ruotsin ja Suomen järjestelmillä on yksi suuri ero: Suomen keskusta. Suomessa ei ole kahta tasavahvaa rintamaa, jotka muodostaisivat toisilleen vaihtoehdon, vaan Suomessa

on kolmipuoluejärjestelmä. Mitkä tahansa kaksi suurta puoluetta kykenevät yhteistyöhön ja voivat muodostaa hallituksen rungon.

Meno on hyvin vakaata: kukaan suurista puolueista saa vaaleista toiseen 40–55 paikkaa. Olisi suorastaan vallankumouksellista vallan liikettä, jos joidenkin vaalien jälkeen kaksi suurta yhdessä parin pienemmän ryhmän kanssa ei saisi eduskunnassa kokoon enemmistöä.

Vaaditaanpa kokeeksi, että hallituspuolue on ilmoitettava etukäteen.

Kolmen puolueen kesken ei voi sopia kahdesta vaihtoehdosta hallituspuolueista. Kaksi sopii keskenään, ja yksin jätetty puolue joutuu hakemaan kumppaneita muualta. Mah-

dollisia asetelmia on kolme.

Jos sosiaalidemokraatit sopisivat punamultahallituksesta keskustan kanssa tai sinipunahallituksesta kokoomuksen kanssa, jakoäänneksi jäisi yksinäinen porvaripuolue.

Sen olisi haettava kumppaninsa pienistä ryhmistä kuten vihreistä, kristillisdemokraateista tai perussuomalaisista. Miksei vasemmistoliitostakin, mutta sen valtavirta ei aivan helposti lähdä porvarien rinnalla demareita vastaan.

Näin syntyväällä pienellä koalitiolla olisi tuskin mahdollisuutta saada eduskunnassa enemmistöä. Voisipa käydä niin, että vaikka se yksin jätetty porvaripuolue saisi pienen vaalivoitonkin, niin ne kaksi muuta suurta puoluetta kuitenkin runnoisivat läpi äänestäjille lupaamansa hallitusvai-

htoehdon. Mikään muukaan ennalta ilmoitettu rintama kun ei kerran olisi enemmistöä saanut.

Kolmas hallitusvaihtoehto on se, että keskusta ja kokoomus sopisivat porvarihallituksesta.

Silloin sosiaalidemokraatit, vasemmistoliitto ja vihreät saattaisivat juuri ja juuri voittaa vaalit yhdessä – jos sdp sallittaisi yhteistyön vasemmistoliiton änkyryksiivien kanssa ja päinvastoin, ja jos vihreät haluaisivat asettua sosialistien rintamaan ja heidät huolitaisiin sinne.

Tämä vaihtoehto muistuttaakin länsieurooppalaista sosiaalisten ja konservatiivien kaksipuoluejärjestelmää, mutta sdp:n kannalta se olisi melko epävarma hanke.

Tasavahvoja hallitusvaihto-

hallituksen sisäiset riidatkin olisi lyöty lukkoon jo ennen vaaleja.

Taas joutuisi äänestäjä miettimään, mihin tässä oikein voi vaikuttaa.

Voi tietysti uskoa, että kun vaihtoehdot olisivat etukäteen selvät, vallankumouksellinen vallan liike olisi mahdollista. Tai voi olla uskottavaa.

Loisa koalitiota koottaessa pitäisi neuvotella melko pitkälle myös hallitusohjelma, joka sekin tietysti tarjottaisiin etukäteen äänestäjille. Sille pitäisi tietysti kaikkien koalition osapuolten pysyä jo vaalitaistelun aikana uskollisena. Mitään tehtäisiin aisan yli potkijoille?

Kabinettikähminnät siirrettäisiin siis vaalien jälkeisille viikoille vaalien alle – hallituspuolue, hallitusohjelma ja jopa

Pekka Vuoristo
pekka.vuoristo@sanoma.fi
Kirjoittaja on Helsingin Sanomien politiikan toimittaja.

Lehtitieto: Niinistö asettuu ehdokkaaksi

► Vahvistusta odotetaan ensi viikolla

HELSINGIN SANOMAT

► Suomen **Kuvalhti** kertoi perjantaina nettisivullaan, että Euroopan investointipankin varapääjohtajan **Sauli Niinistön** eduskuntaaikaehdokkuus vahvistetaan ensi viikolla. Lehden mukaan Niinistö asettuu

kokoomuksen ehdokkaaksi Uudenmaan vaaliipiirissä, kuten on ilmoitettu.

Viime kesänä Niinistö ilmoitti, ettei aio pyrkiä eduskuntaan. Hänen ehdokkuuttaan on silti arvuuteltu vilkkaasti koko syksyn, ja hän on myös antanut ahkerasti lehdistöhaastatteluja, esimerkiksi *Suomen Kuvalteen* ja *Eeva*. SK:n mukaan Niinistö ei löytänyt kansainvälisiä tehtäviä, minkä vuoksi ehdokkuus vahvistetaan ensi viikolla. Lehden mukaan Niinistö asettuu